

ORDONNANTIE

VAN DE KEYSERINNE DOUAIRIERE ENDE KONINGHINNE.

Van den 19. December 1770.

Ten opsichte van de herpublicatie van de Pragmatique van 6. Februarii 1720. raeckende den Rouw, Begraeffenissen ende Uytvaerden.

HAERE MAJESTEYT onderricht synde dat de Pragmatique van den 6. Februarii 1720. vernieuwende de oude Ordonnantien uytgegeven nopende den Rouw, Begraeffenissen ende Uytvaerden, ende uytdruckelyck geconfirmeert met den 25. Artikel van de Ordonnantie Heraldique van 11. December 1754. niet en wort onderhouden, ende willende voorsien in de misbruycken de welcke voortscomen uyt de geduerighe overtredinghen die begaen worden tegens dese Weth, welckers dispositien het noodtsaeckelyck is te handthaven ende te doen uytwercken, heeft geordonneert, gelyck sy ordonneert by dese by advies van haeren Raede van Brabant, ende ter deliberatie van den doorluchtighsten Hertogh CAREL ALEXANDER HERTOGH VAN LORRYNEN ENDE VAN BAR, haeren Stadthouder, Gouverneur ende Capiteyn Generael der Nederlanden, dat de voorschreve Pragmatique van den 6. Februarii 1720. de welcke achter de teghenwoordighe Ordonnantie herdruckt bevonden wort, te doen van nieuw publiceren over al daer des behoort. Gedaen tot Brussel den 19. December 1770, *Was geparapheert*, CRUMP. *Vt. Geteeckent*, E. DE ROBIANO, ende was daer op gedruckt het Cachet secreet van Haere Majesteyt in rooden ouwel bedeckt met wit papier.

CAREL by der gratie Godts, Rooms Keyser, altyt vermeerder des Rycks, Koninck van Castillien, van Leon, van Arragon, van beyde Sicilien, van Hierusalem, van Portugael, van Navarre, van Grenade, van Tolede, van Valen-

Fuit publicatio et affixio loco et more solito hac 26 ... 1770

De Mesemaecker ...

tien, van Gallicien, van Maillorquen, van Sivilien, van Sardaigne, van Cordube, van Corsieque, van Murcie, van Jaën, van de Algarben, van Algezire, van Gibraltar, van de Eylanden van Canarien, van de Indien soo Orientale als Occidentale, van de Eylanden ende vaste Landen der Zee-Oceane, Arts-Hertoge van Oostenryck, Hertoghe van Bourgondien, van Lothryck, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourgh, van Geldre ende van Milaenen, Grave van Habsbourg, van Vlaenderen, van Arthois ende van Bourgondien; Palsgrave van Tirol, van Henegauwe ende van Namen, Prince van Zwaven; Marckgrave des H. Ryck van Roomen; Heere van Salins ende van Mechelen; Dominateur in Asien ende Afriquen. Allen de gene die dese tegenwoordighe sullen sien SALUYT zynde onderricht dat men t' sedert eenigen tydt sigh niet alleenelyck niet exactelyck en heeft geconformeert naer de Pragmatique geëmaneert den 22. Junii 1696 op 't stuck van de Uytvaerden ende het draegen van Rouw in onse Nederlanden, maer oock dat vele komen t' eluderen het gestatueerde door pratycken ganschelyck contrarie aen onsen wille, t' zy met de carossen te becleeden offte te bedecken met gewast lynwaet offte andere lugubre stoffen t' zy met de huysgenoten te kleeden in 't bruyn offte in grauw-bruyn offte by andere middelen, ende willende beletten diergelycke ende andere misbruycken die men noch soude konnen inbrengen, Wy (by advies van onsen Raede van Staet, ende ter deliberatie van onsen seer lieven ende seer beminden Cosyn Hercules Josephus Ludovicus Turinetti, Marckgrave van Prié, Grooten van Spagnien, Ridder van 't Ordre der Annonciade, van onsen Raede van Staet, ende onsen Minister Plenipotentiaris tot de regeringhe van onse Nederlanden:) hebben goetgevonden tot onderhoudt van de policie ende tot solaes van onse goede onderdaenen, ende dat onsen wille aen niemant onbekent en zy, te vernieuwen de voorseyde Ordonnantie offte Pragmatique.

Tot welcken eynde Wy ordonneren ende statueren, in den eersten ten opsichte van de Rouwen die men draeght voor Koninclycke persoonen, dat een ieder sal mogen draeghen den grooten Rouw dat is, den mantel van laecken langh tot op de voeten, ende de vloesen op den hoed: ende de vrouwen kleederen van laecken met wielen van vloes op het hooft gelyck men gewoon is te doen voor de Vaders, Moeders, Vrouwen offte Mans, welcken Rouw sal dueren tot den dagh dat de uytvaerden sullen syn volbrocht ende sal vervolgens mogen vermindert worden naer het saisoen ende goetvinden; ende aengaende de huysgenotenen,

niemant van hun en ſal mogen gecleedt worden met Rouw, wel willende dat de demonſtratie die by de meeſters gedaen wort gehouden worde voor genoechſaem.

Wat aengaet den Rouw den welcken gedragen wort voor onſe onderſaeten, men ſal geenen mogen draeghen voor ander maeghſchap offte perſoonen als voor Vaeder ende Moeder, Broeder ende Suſter, Grootvaeder ende Grootmoeder offte anderen aſcendent Man ende Vrouwe, Schoonvaeder ende Schoonmoeder, het ſelve toelaetende aen den erfgenaem al hoe wel hy den overledenen van bloede niet en ſoude beſtaen, welcke Rouwen niet en ſullen mogen weſen dan van eenen langen mantel van laecken voor de aſcendenten, ende de corte mantels offte clynen Rouw voor de collateraelen.

Dat geen van de bovengeſchreve Rouwen en ſullen mogen gedraegen worden als den tydt van ſes maenden te beginnen van den dagh van de afflyvigheyt.

Geene huyſgenoten nochte dienſtknechten van wat fonctie ſy mochten weſen, en ſullen mogen gecleet worden met Rouw, ſelffs oock niet die van de familie van den overledenen, offte van de kinderen offte erfgenaemen van den ſelven.

Geene Hertoghen, Princen offt andere Perſoonen, van alſulcke qualityt, conditie offt ampt het mochte weſen, en ſullen moghen behanghen de Kercken offt de Chooren der ſelve, nochte Cappellen, met fluweel, laken, baey offte andere ſtoffen, maer men ſal alleenelyck mogen ſpreyen een laecken offt baey op het plavyſſel alwaer het lichaem van den overledenen ſal ruſten, ter lenghde ende breede van het graf ende van den thuyn die het ſelve met hetſen ſal omringelen.

Wy verbieden oock van de huyſen offte camers van het ſterff-huys te behangen met rouw van eenigh laken, baey offte andere ſtoffen, laetende alleenelyck toe van in de ſalette daer men de complimenten des Rouws ſal ontfanghen, te leggen eene ſpraeye van ſwerten baey ende ſweerte gordynen aen de venſters, taeffel-cleederen ende deckſels van ſtoelen oock ſwert.

Niemant, alwaer het van den eerſten Edeldom offte Qualiteyt en ſal ſig mogen bedienen offte doen maecken caroſſen geſtoffeert met rouw van binnen nochte van buyten, nochte deckſels, nochte huyven van rouw op de peerden, op pene van confiſcatie ende van hondert guldens amende.

Wy willen ende gebieden wel expreſſelyck dat ons teghenwoordigh Reglement punctuelycken worde onderhouden, verbieden aen alle Perſoonen van wat qualityt offte conditie ſy mogen weſen, contrarie dies te doen, directe-

lyck offt indirectelyck door eenige der voorseyde offte andere middelen, hoedaenigh die mochten wesen, alles oock op pene van te vervallen in d'amende van hondert guldens voor ieder contraventie; applicabel voor een derde t'onsen proffyte, het tweede voor den Officier die het exploit sal doen, ende het derde voor den Aenbrenger.

Ontbieden daeromme ende bevelen aen onse seer lieve ende getrouwe die Cancellier ende Luyden van onsen Souverynen Raede van Brabant, ende aen alle andere onse Justicieren, Officieren ende Ondersaeten ende aen ieder van hem in 't besonder ende soo hem dit aengaen offt raecken sal, dat sy dit ons Placcaert terstont ende sonder uytstel doen kondighen ende placken alomme in alle Steden ende Plaetsen hunder Jurisdictie respectivelyck, alwaer men gewoon is uytroepinghe ende publicatie te doen, ende daerenboven het selve doen onderhouden ende achtervolghen volghens syne forme ende inhoud, procederende ende doende procederen tegens d'overtreders by executie van de penen ende amenden daer op gestelt, sonder verdragh, gunste offt dissimulatie. WANT ONS ALSOO GELIEFT. Des t'oirconden hebben Wy onsen Segel doen hanghen aen dese teghenwoordighe. Gegeven in onse Stadt Brussele den 6. Februarii in 't jaer ons heere 1720. ende van onse Rycken, te weten van het Keyserryck het negenste, van Spagnien het seventhiende, van Hongeryen ende van Bohemen oock het neghenste, Was geparapheert, GRYSP. *vt.* Onderteekent, A. V. GHINDERTAELEN, ende was gesegelt met den grooten Segele, van Syne Majesteyt in rooden wasse daer aen uythangende in dobbelen steerte van Parcquement.

TOT BRUSSEL, UYT DE KONINGLYKE DRUCKERYE.

Men vint-se by A. D'OURS, *Boeckdrucker ende Boeckverkooper in de Pondermerckt*

PRYS EENEN STUYVER.